

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



Изх.№ 65/12.11.2020 г.

ДО ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ КОМИСИИ
ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ
ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИТЕ
ПРИ 44 НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вр. № 100-028 - 00-14/

12. 11. 2020 г.

КОПИЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: Становище по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите
054-01-100

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Запознахме се със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите. С него се предвижда на земеделските производители да могат да черпят безплатно до 50 куб. метра вода от подземни и повърхностни води за земеделски цели без разрешително за водовземане след 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция за извършване на ползване на подземни води за земеделски цели

Това предложение означава, че всеки земеделски производител ще може за всеки имот, който ползва, да потребява водни ресурси по свое усмотрение без отчитане на състоянието на водните обекти, което в отделни случаи може да увреди.

С предложения законопроект се предлага и премахване изобщо изискването разрешително за водовземане и/или за ползване на воден обект да се издава за земеделски цели от регистриран земеделски стопанин.

Считаме, че така предложеният законопроект, заради липсата на всякаква оценка на прекия ефект на отделното водоползване върху водните обекти и на кумулативния ефект на неограничен кръг от ползватели би представлявал нарушение на Директива 2000/60/EO на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите в следните аспекти:



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



добро управление

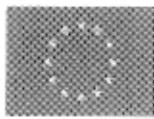
- На първо място би нарушило чл. 4 параграф 1 буква а подточка I, която задължава страните членки да предприемат необходимите мерки за предпазване състоянието на всички повърхностни водни обекти от влошаване, което е възможно да се случи при неограничен кръг потребители в един воден повърхностен обект;
- На второ място би нарушило чл. 4 параграф 1 буква б подточка II задължаваща страните членки да опазват, разширяват и възстановяват всички подземни водни обекти, като осигурят баланс между водочерпене и водосбор на подземни води, който баланс може да се загуби при неограничен кръг потребители на един подземен воден обект;
- На трето място би нарушило чл. 9 парagraf 1, изискващ от страните членки да осигурят адекватен принос във възстановяването на разходите за водни услуги на различните ползватели на вода, разпределени най-малко на промишлени, домашни и селскостопански, което с премахване на всякакво плащане от земеделските производители няма как да бъде постигнато.

Обръщаме Вашето внимание, че всяко ползване на подземни и повърхностни води е свързано съгласно директивата с мониторинг на съответното повърхностно или подземно водно тяло. Т.е. всяко едно такова ползване във воден обект ще доведе до задължение за мониторинг на тялото, което липсва като икономическа оценка на потенциалните разходи за прилагане на законопроекта.

Дължни сме да посочим, че този законопроект доколкото създава рамка на проекти по приложение 1 и 2 на ЗООС (Директива 2011/92/EС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда), които пряко ще се изпълняват без последващо решение на компетентните органи подлежи задължително на процедура по екологична оценка съгласно Директива 2001/42/EO — Директива за стратегическа екологична оценка (CEO), независимо от това, че се приема от законодателен орган. В този смисъл съдът на ЕС има трайна практика да счита подобни законопроекти за планове и програми по смисъла на директивата.

Дължни сме да посочим, че този законопроект доколкото разрешава дейности, които пряко ще се изпълняват без последващо решение на компетентните органи в обхвата на защитени зони по директива 92/43/EИО включително такива, за които водата представлява местообитание на видове зависими от нея и допуска въздействие върху водни местообитание целеви за опазване в Натура 2000 мрежата задължително подлежи на оценка за съвместимост с целите на Натура 2000. За това има трайна практика на съда на ЕС:

„5) Член 6, параграф 3 от Директива 92/43/EИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна трябва да се



тълкува в смисъл, че не допуска национален орган, дори законодателен, да разреши план или проект, без да е установил, че същият няма да има отрицателно влияние върху съответната територия.” (решение на Съда на ЕС по дело C-182/10 с предмет преюдициално запитване).

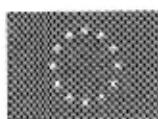
Заради начина на внасяне на законопроекта без обществени обсъждания в необходими срок и без необходимата информация за въздействието върху околната среда, сме длъжни да посочим, че всяко действие по него на отделните земеделски производители може да бъде подложено на съдебен контрол, при който всяко съдилище ще бъде принудено да не се съобрази с него. В този смисъл може да се посочат т. 35 - 37 и 40 от вече споменатото решение на съда на ЕС, както и решението на съда:

„35 Във връзка с второто условие от член 2, параграф 1 от Директива 85/337 следва, че нейна основна цел е да гарантира, че преди да бъдат одобрени, проектите, които биха могли да окажат съществено въздействие върху околната среда, *inter alia* поради своя характер, мащаби или местоположение, са предмет на изискването за оценка относно тяхното въздействие върху околната среда (вж. Решение по дело Linster, посочено по-горе, точка 52, както и Решение по дело Boxus и др., посочено по-горе, точка 41).

36 Освен това шесто съображение от Директива 85/337 уточнява, че оценяването трябва да се извърши на основата на подходяща информация, предоставена от възложителя, която може да се допълва от засегнатите от въпросния проект власти и лица (вж. Решение по дело WWF и др., посочено по-горе, точка 61; Решение по дело Linster, посочено по-горе, точка 53 и Решение по дело Boxus и др., посочено по-горе, точка 42).

37 Следователно към момента на приемане на проекта законодателят трябва да има на свое разположение достатъчно информация. От член 5, параграф 3 от Директива 85/337 и от приложение IV към нея следва, че информацията, която възложителят следва да предостави, включва най-малко описание на проекта, съдържащо информация относно обекта, плана и размерите, описание на мерките, които се предвижда да бъдат предприети с цел да се избегнат, намалят и при възможност да се коригират неблагоприятните резултати, както и данните, необходими за идентифициране и оценка на основните последствия от проекта върху околната среда (вж. Решение по дело Linster, посочено по-горе, точка 55 и Решение по дело Boxus и др., посочено по-горе, точка 43).

40 По-специално законодателен акт, приет без членовете на законодателния орган да са разполагали с информацията, посочена в точка 37 от настоящото решение, не би могъл да попадне в приложното поле на член 1, параграф 5 от Директива 85/337 (вж. Решение по дело Boxus и др., посочено по-горе, точка 46).“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



доброто управление

„3. Член 9, параграфи 2—4 от Орхуската конвенция и член 10а от Директива 85/337 трябва да се тълкуват в смисъл, че:

- когато проект, който попада в приложното поле на тези разпоредби, е приет със законодателен акт, въпросът дали този законодателен акт отговаря на условията по член 1, параграф 5 от тази директива, съгласно националните процесуални норми трябва да може да бъде отнесен до съд или до независим и безпристрастен орган, установлен със закон, и
- ако срещу такъв акт не е предвидено никакво производство за обжалване с припомнените по-горе естество и обхват, всяка национална юрисдикция, която е сизирана в рамките на своята компетентност, следва да упражни описания в предходното тире контрол и въз основа на него да изведе съответните последици, като евентуално остави този законодателен акт без приложение.“

Въз основа на всичко гореизложено и с оглед на това, че както начина на внасяне и отчитане мнението на заинтересованите лица, така и съдържанието на законопроекта противоречат на целите и разпоредбите на директиви 92/43/EИО, 2000/60/EO и 2011/92/ЕС, както и на Орхуската конвенция, бихме препоръчали законопроекта да не бъде приет на първо четене, доколкото каквито и да е промени да се направят между двете четения те не би могли да санират недостатъците му. Това не изключва възможността изпълнителната власт да оцени някои полезни и възможни части от него и да го разгледа и внесе в НС за приемане след съответните процедури и при спазване разпоредбите на посочените директиви.

С уважение,

ТОМА БЕЛЕВ

Председател на УС

Асоциация на парковете в България